

Hosszi árok, rövid palló,
"megrugott engömet a ló,
Ha még egyszer megrug a ló,
Sohase lesz belőlem jó.

Beittam én mindenemet,
Három vasas szekeremet,
Üzttökémet, taligámat,
Kire hagyom a babámat?

Édösanyám sok szép szava,
Kire nem hajoltam soha,
Hajoltam egy betyáréra,
Nem az édösanyáméra.

Édösanyám udvarába
Kinyílt a rózsza magába,
Szomorú szél hajtogati,
Berukkót, ki leszakajti.

Szomorú szél hajtogati,
Berukkót, ki leszakajti.

Tapsony, Varga Imre, 1907.

Ére rózsám, nincsen sár,
Nincs is az ajtómon sömmizár,
Sárga kiláncs van az ajtómon,
Rózsza nyílik az ablakomon.

Nyídván van az ajtóm, begyühetsz,
Bondván van az ágyam, lefekhetsz,
Míg három szál gyertya el nem ég,
Addig a szerlöm nem ölég.

Berzence, Sánta Vendelné, 1895.

Keserűviz nem hittem, hogy édes légy,
Régi babám nem hittem, hogy csalfa légy,
Csalfasággal csaltad meg a szívemet,
A jó Isten úgy áldjon meg tégedet.

Kék iboja búra hajtja a fejét,
Nincsen, aki megöntözze a tövét,
Ezállj le harmat a kék iboja tövére,
Most akadtam egy igaz szeretőre.

Régi babám, ha meguntál szeretni,
Szabad neked más szeretőt keresni,
Adjon Isten szebbet, jobbat nálamnál,
Nékem pedig csak ojjant, mint te voltál.

"Fúttam én Szabadi Itvánné, Sós Sára, születtem 1931-be, Széken,
Fúttam én Sós Jánosné, Vinceklér Zsuzsa, Széken születtem 1936-ba"

Szombaton szapulót raktam,
Más szombatig kis se mostam,
Akkó kalákát hivattam,
Kalákává kimosattam.

Egy kupa pálinkát vettem,
Komámasszonra köszöntem,
Véle, véle addig csöpögtem,
Komámasszont nem üsmertem.

/M_os má haza kéne menni/
Jámbor uramnak asz montam,
Hogy a tinók után vótam,
Jámbor uram azt vélette,
Bogár udó-légy megcsipte.

Korond, Tófalvi Zsuzs, 1887.

Szeretnék, szeretnék a faluvégen lakni,
Oda jár a babám a lovát itatgatni,
Lovát itatgatka, magát csinosítja,
Két szép piros orcáját vélem csókoltatja.

Kinek van, kinek van karikagyűrűje,
Annak van, annak van szőke szeretője,
Lám, az enyém szőke, cseréljük el vále,
Amejike többet ér, bort fizetek érte.

"Fúttam én Szegedi Sára, fúttam én Sós Zsuzsa"

Én kihajtam ludam
Szentgyörgy közepére,
Után küttem uram,
Hajtsa haza ludam.
Ludam jőjjön haza,
Uram vesszen oda,
Ő se vesszen szegény,
Mely a pipás legény.
Tébbe ganyé-hánnyi,
Nyárba ház-örzeni,
Téleb ganyé-hánni,
Nyárba ház-örzemi.

Agyoncsaplak édes lovam!
Nincsen széna, nincsen abrak,
Ne csapj agyon édes gazdám,
Kitelelek utul-szalmán.

Elmennél-e s itt hagynál-e,
Szived értem nem fájna-e?
Ugy elmenyek, meglássátok,
Híremet nem es halljátok.

"Ezt még édesanyúm suogatta"

Korond, Tófalvi Zsuzsanna, 1887.

Mig a nagy utcán nem éfek,
 Mind azt mondják, fekete gyász viselek,
 Mind azt mondják, fekete gyászt viselek.
 Fekete gyász, fejjár az én zsbekendőm,
 Elhagyott a rigi babám, szeretőm,
 Elhagyott a rigi babám, szeretőm.
 Ha jelhagyott, nem tehetek én rúla,
 Nem lehetek sem tulipán, sem rózsza.
 Megátkozatt ingem az idesanyám,
 Hogy ne legyen se országom, sem hazám.
 Csipkebokor legyen az én szállásom,
 Ott se legyen nekem megmaradásom.

Szék, /Sic/, Vitus Sándor, 1895.

Fölmentem a hegyre, lenéztem a vőgybe,
 Fölmentem a hegyre, lenéztem a vőgybe,
 Ott láttam a galambamat földig feketébe,
 Földig feketébe, pohár a kezébe.

S pohár a kezében, erdei bor benne,
 S köszönj rejám jó galambam, hogy igyak belőle,
 Nem köszöntem rád édesem, hogyb igyál belőle,
 S nem köszöntem rád édesem, hogy igyál belőle.

S mégis rád köszöntem, hogy igyál belőle,
 Hogy én mégis mindig jussak, jussak az eszedbe.
 Köszönj rejám én édesem, hogy igyak belőle,
 S mégis rád köszöntem, hogy jussak eszedbe.

Szék, /Sic/, Vitus Ferenc, 1931.

Fölmentem egy hegyre,
 Leniztem egy vőlgybe,
 Fölmentem egy hegyre,
 Éaniztem egy vőgybe.
 Ott látom kedvesem
 Tiszta feketébe,
 Ott látom kedvesem
 Tiszta feketébe.

Tiszta feketébe,
 Pohár a kezébe,
 Tiszta feketébe,
 Pohár a kezébe.

Pohár a kezébe,
 Piros borral telve,
 Pohár a kezébe,
 Piros borral telve,
 Köszönts rád idesem,
 Hogy igyak belőle,
 Köszönts rád idesem,
 Hogy igyak belőle.
 Mintsáb rád köszöntsem,
 Inkább elönteném,
 Mintsáb rád köszönjem,
 Inkább elönteném,
 Mégis rád köszönjem,
 Hogy ameddig élek,
 Mégis rád köszönjem,
 Hogy ameddig élek,
 Hogy jussak eszedbe,
 Hogy jussak eszedbe

Szék, Vitus Sára,
1925.

A malomba kéne vinni, Lisztes zsákom sincsen,
A szuszékba merítenék, Abba még csöpp sincsen,
Nappal búsulok, éjjel gondolkodom, Hogy mi tévős legyek,
Hogy egy szép lányt vegyek, Vele vigan éljek?

Buzakánk elég vagyon, De kenyérünk sincsen,
Kutyrikos teröngette, Így hát semmink sincsen.
Istenem, mit tegyek, Hogy egy szép lányt vegyek,
Hogy egy szép lányt vegyek, Vele vigan éljek?

Énbelőlem nem jó csillag lett vóna,
Még az égen sem jó ragyogtam vóna,
Éjfél tájba kerülném meg az eget,
Akkó tudnám, hogy a babám kit szeret.

Addig menyek a csillagos ég alatt,
Mig megnyugszom a babám karja alatt,
Ha megnyugszok, kinek avvá mi bajta,
Gyere babám, boruj a jobb vállomra.

S búra, búra bubánatra születtem,
S Nem es édesanya nevelt föl ingem,
Mostoha vót, mostoha a világ es,
Ahol járok, lehervad a virág es.

Enek az úton lefelé,
Senki se mondja, gyere bé,
Mind azt mondják, részeg vagyok,
Az utszélén ingadozok.

Ingadoz még a virág es,
A mezón meg a fűszál es,
Ó, Istenem, hogy éljek meg?
Hogy ezt senki se tudja meg.

Korond, Tófalvi Zsuzs, 1987.

Az az utca bánat-utca, bánat-utca,
Bánat-kőből, bánat-kőből van kirakva,
Azt es a rózsám rakatta,
Hogy én sirva járjok rajta.

Nem járok én, nem járok én sirva rajta,
Járjon aki, járjon, aki kirakatta,
Azt is az én rózsám rakta,
Hogy én sirva járjok rajta.

Vót nékem egy göndörszörű lovam, vagyon,
Még az éjjel az egyiket elmulatam,
Elmulatam, nem sajnálom,
Szerettelek, csak azt bánom.

Szerettelek sok ideig,
Szeredától csütörtökig.
Látod babám, sok szép idő,
Száradjon beléd a tüdő!

Szék/Sic/, Sós Zsuzsa, 1936.

-
Sej, életemben csak egyszer voltam boldog,
Akkor is a két szememből könny hullott,
Sirtam is én örömben, hogy szeretsz,
S bánatimban, hogy az enyém nem lehetsz.

Hej, keserű miz nem hittem, hogy ides légy,
Régi babám, nem hittem, hogy csalfa légy,
Csalfasággal csaltad meg a szívemet,
Hogy soha ne lásd többé meg a csillagos eget.

Szék/Sic/, Vitus Márton, 1948.

-

6

Muzsikaszó kihallik az erdőbe,
S viszik a babámot az esküvőre,
Mily szeretnék én is akkor ott lenni,
Mikor a pap a babámot esketi.

Hallgatnám meg, hogy tagad ki szívéből,
Hát, te babám, hogy nem félsz az Istentől?

Édesanyám, adjon Isten jó estét!
Elhoztuk a barna piros menyecskét,
De nem arét hoztuk, hogy mű szeretjük,
Csak a pénzet a zsebünkbe telessük.

Nagykendi, Konczné, Magyarosi Szűcs Erzsébet, 1906

-
A menyasszony gyöngye szűz,
Ig a szeme, mint a tűz,
Ha ja zenyéim úgy igne,
Száz aranyat megírne.

Száz utca végig veres,
Nálam babám nincs mit keress,
Vót mit keress, de nem kellesz,
Száz az utca, elmehetsz.

La-la-la-la-la-la-la-la,
A menyasszony szép virág,
Koszorúja gyöngyvirág, ~~amelyet~~
A vőlegén vette neki,
Azé bizon szeretheti.

La-la-la.....stb.

- -
Este, este késő este,
Hol jár szabadan menyecske?
Mondom, nem vagyok menyecske,
Rózsa vagyok én a kertbe.

Ha te rózsá vagy a kertbe,
En meg harmat az egekbe,
Este a rózsára szállok,
Reggeleig rajta muzsikálok.

Szék/Sic/, Sós Sára, 1936.

A menyasszony szép virág,
Koszorúja gyöngyvirág,
Az a boldog vőlegény,
Ki azt mondja, az enyém.
A, la-la-la-la-la, A-lala-la-la-lastb.

A menyasszony azt mondja,
Nem menek férhez soha,
Párnaalja szövetlen,
Derekalja tőtetlen,
A tollúja a tóba,
A vadréce hordozza,
A, la-la-la..... stb.
A kapuba a szekér,
Jönnék a menyasszonyér,
A menyasszony asz mondja,
Nem menek férhez soha.
.....stb.

Beállt már a kocsí az udvarunkba,
A menyecskét pakujják a kocsira,
Édesanyám, köszönöm a fölnevelését,
Hazagyűvők, megcsókolom a kezét.

Édesanyám akkor kezdett siratni,
Mikor a kocsira kezdtek pakozni,
Édesanyám, ne sirasson engemet,
Barna legény köti le a szívemet.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Sej, lila szallag, sej, lila szallag a harisnyám kötője,
Sej, legény legyen, legény legyen, aki aztat megkösse,
Zenyimet is megkötötte egy barna,
Sej, annak lettem, annak lettem örökös menyasszonya.

- Buzsák, Horváth Ferencné, 1907.

Kinek varrod babám ezt a sejemkendőt?
Néked varrom, hogy legyek szeretőd,
Négy sarkába négy szál rezedavirágot,
Közepibe babám, hogy a tied vagyok.

-
Megüzentem a szeretőm anyjának,
Fehér vánkost varrasson a lányának,
Fehér vánkost, slingölt legyen a széle,
Lila szallag legyen a befűzője.

- Buzsáki asszonykórus.

-
Nem ám az asszony galambom, Kinek sok lúdja van,
Hanem az asszony galambom, Kinek szép lánya van,
Szépen fölnevelei Szárnyára engedi,
Könnyes szemmel nézi galambom, mikor más öleli.

-
Tüztől pattant kis menyecske vagyok én,
Csókot kérnek, párossával adok én,
Adok bizon kettessével, hármával,
Nem törődök az irigyök szájával.

- Kaposvár, Babodi Istvánné, 1900

-
A szennai hegy aljába,
Eltörött a lovam lába,
Gyere babám fűzesd meg a károm,
Ugyis te leszöl a párom.
A szennai högyek alatt
Az én babám zabot arat,
Zabot arat a feket lovának,
Szeretőt keres magának.

Jeges a sudárfa, nehéz vizet merni,
Ismeretlen legényt nehéz megölelni,
Ölelni akarom, nem hajlik a karom,
Csokolni akarom, nem az én angyalom/galambom/

Szabad a madárnak ágrul-ágra szállni,
Szabad a legénynek a leányhoz járni,
Szabad hozzá járni, de nem vele hálni,
Mer az édesanyja rá szokot vigyázni.

Arra alá nem jó hírek hallanak,
A vadrózsák mind egyenként hullanak,
Nékem izs volt arra alá egy rózsám,
Mintha annak hervadását hallanám.

Dombra nem jó sárgarépát ültetni,
Özvegyasszony lányát nem jó szeretni,
Mer az özvegy maga is legény szeret,
Szenvöd is a szögény vője öleget.

Szena. Kiss Istvánné, 1892.

Berzencébe végigmenni nem merek,
Mert azt mondják, hogy szeretőt keresek,
Egyik nézi a lábamon a cipőmet,
Másik nézi a legénycsalogató szememet.

Sarkon van a Pista bácsi kocsmája,
Legényeknek van az oda csinálva,
En is oda bemegyek, bekötöm a keselábu lovamat,
Még az éjjel a babámmal kimukatom magamat.

Szalad kislány, barna, piros kislány,
Mer megered az esső,
Ha megered, elszaladok,
Mer megázni nem akarok,
Berzencébe, a falu közepébe
Neveleik a babámot.

Berzence, Sánta Vendelné gyémántlakodalman, asszonyok

Tur a disznó a makkos erdőbe,
Tartottam szeretőt a mult évbe,
Ha tartottam, megszenvedtem érte,
Kisangyalom ne hányd a szömömre./Kutya világ ne hány a szömömre/
Azér jöttem ide karikázni,
Ha ja babám itt talána lönni,
Keze, lába ki talána törni,
Én még jobban ki tunnám tekerni./Nekem kéne arról számot tönni/
Kisangyalom csak addig, csak addig,
Jól befeküdj a falig, a falig,
Jól megölelj engömet, engömet,
Le ne essek mellőled, mellőled.

Szenna, Zóka Gyurkó Jánosné, 1904, Kis Istvánné, 1893.

-
Kiskertembe egy almafa se látszik,
Minden éjjel tizenkétszer virágzik,
Fele piros, fele sárga, fele más,
Mögöl engöm a sok köserü sirás.

Arra alá vadliba jár a rétön,
Száléást keres a zselici vidékön,
Szállást keres, de nem tudja, merre jár,
Édös rózsám de idegen vagy hozzám.

Piros rózsá pirosodjál messzire,
Kedves rózsám, jőjj el hozzám estére,
Jőjj el hozzám, üll az ágyam szélére,
Hogyha szeretsz, feküdj a közepére.

Szenna, Zóka Gyurkó Jánosné, 1904.

-
Kedves kisangyalom vártalak az este,
Lőhetett az idő féltizenkettőre,
Nem győztelek kedves kisangyalom várni,
Be köllött a rácsos kiskapumat zárni.
Zárd be, zárd be babám rácsos kiskapudat,
Nem járom én többet a te udvarodat,
Vethetsz bele babám szögfüst, majoránnát,
Nem tiprom le többet annak a gyöngé ágát.

Szenna, Zóka Gyurkó Jánosné, 1904.

Kukorica, kendermag,
Hát te kislány kié vagy?
Nem vagyok én senkié,
Csak a szőlke babámé.

Ha te tudnád, amit én,
Ki babája vagyok én?
Ahol szép lánt látok én,
Érte élek, halok én.

Három bokor krumpliszár,
Három legény kurizál,
Nem kell nékem krumpliszár,
Csak az, aki kurizál.

Három hordó borom van,
Mind a három csapon van,
Egyik édes, másik jó,
A harmadik svanyó.

Három bokor ribezli,
Három legény szemezi,
Nem kell nékem ribezli,
Csak az, aki szemezi.

Három bokor saláta,
Három kislány gyomlálta,
Nem kell nékem saláta,
Csak az, aki gyomlálta.

Három tepsi pogácsa,
Három kislány csinálta,
Nem kell nékem pogácsa,
Csak az, aki csinálta.

 Erre gyer rózsám, nincsen sár,
Nincs is az ajtómon semmi zár,
Nyitva van az ajtóm, begyűhetsz,
Bontva van az ágyam, lefekhetsz.

Mig három szál gyertya el nem ég,
Addig a szerelem nem ölég,
Mig három szál gyertya el nem ég,
Addig a szerelem nem ölég.

Bezence, Sánta Vendelné, 1896.

2
Siófokon, Siófokok csináltattam zsebkendőt,
Már Iregbe, más Iregbe nem találok szeretőt,
El kell menni más faluba szebb szeretőt keresni,
Nem érdemes az iregi leányokat szeretni.

Ablakomba, ablakomba besütött a holdvilág,
Nem énnékem, nem énnékem nevelt az édesanyád,
Lesz még nékem is szeretőm, aki engem/kedvelne/szeretne/
Aki engem életembe holtomig megbeszülne.

- -
Ne sirj lányom, ne sirj lányom, van még a faluba,
Találok én szebb szeretőt legényt a számodra,
Mit ér nékem édesanyám, ha én nem szeretem,
Gyászba borul éjjel-nappal az egész életem.

Iregszemcse/Ürög/, Körmendi Lajos, 1906

○ Sej, tiszta buzát szemezget a vadgalamb,
Jaj, de szépen szól az üregi harang,
Mind a két oldalra csak azt vágja,
Sej, szerettelek barna kislány, hijába.

Sej, barna kislány, ha tudtad, hogy nem szeretsz,
Mér csaltad meg az én árva szívemet,
Hagytad volna árva szívem pihenni,
Sej, más is gondját tudta volna viselni.

Iregszemcse/Ürög/, Körmendi Lajos, 1906, Bene Jánosné, 1908

? (- -
Utca, utca, utaca, utaca, kis-ürögi utca,
Jaj, de sokat végigmentem rajta,
Jaj, de sokat megálltam egy háznál,
A szeretőm édesanyja rácsoskapujánál.

-Emlékszik, hogy itt járt volna az a Bartók Béla?
Igen, mert ide bejöttek az ötödik házhoz, valami Kolonics Mária
nevezetű hölgyhöz. Az én nagyapám is dalolt bele, abba az időbe,
de hogy hányban, aztat nem tudom..."

Iregszemcse, Kómives György, 1900.
/Gyűjt. Olsvai-Együd, 1969. júl. 15./

79.
D.
Kis-Csurgóba nem találok szeretőt,
elszántatom a csurgói temetőt,
Magamat is belevetem virágnak,
Aki szeret, maj leszakit magának.
Édesanyám felneveltél engemet,
De nem tudod az én bus életemet,
Hogyha tudnád az én bus életemet,
Éjjel-nappal siratgatnál engemet.

Nincsen erdő zöldág nélkül,
Nincsen mező virág nélkül,
Az én szívem bánat nélkül,
Mert messze van kedvesétül.

Azt gondolod, mindig így lesz,
Hogy szeretőm soha nem lesz,
Dehogy nem lesz, de már van is,
Tenáladnál szebb is, jobb is.

Este későn ragyognak a csillagok,
Barna legény a faluba csavarog,
Aludj babám, nem járok én el hozzád,
Ne gyalázzon engem az édesanyád.

Nem jó csillag lett volna énbelsőlem,
Nem ragyognának az égen sokáig,
Éfél után megkerülném az eget,
Onnan nézném, hogy a babám, kit szeres.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Hajnaljon, hajnaljon,
Csak meg ne virradjon,
Hogy az én galambom,
Reggelig mulasson.

Amerre én megyek,
Még a fák is sirnak,
Gyenge ágaikról
Levelek lehullnak,

Borbély, Teréz, 1913.

Hulljatok, hulljatok,
Sűrűn az utamra,
Meg ne tudja rózsám,
Merre ment galambja.

Édesanyám voltál,
Mért nem tanítottál,
Gyöngé vessző voltam,
Mért nem hajlítottál.
Hajlítottál volna,
Ráhajoltam volna,
Ijjen árvaságra
Nem jutottam volna.

Esik esső, nagy sár van a faluba,
Meglátszik a lopott lónak a nyoma,
Gyere babám, söpörd el a lopott ló nyomát,
Ugy is terád költöttem el az árát.

Édestejet nem adták a cicámnak,
Tegnapelőtt temették el anyámat,
Anyám sincsen, szeretőm is régen elhagyott,
Jaj, Istenem, de árva kislány vagyok.

Fekete a korbáncs nyek, nem sárga,
Szép a babám, Somogysárdon kincs párja,
Szép a babám szeme, szemöldöke, haja fekete,
A jó anyja de kedvemre nevelte.

Tiszán túl egy barna legény integet,
Gyere átul szép kedvesem, ha lehet,
Átul mennék, de révész engem nem visz át,
Igy hát babám ritkán öleljük egymást.

Csombárd/Somogysárd/, Szabó Györgyné, 1922.

Kerekibe lakom,
Keress föl angyalom,
Szérel van a házam,
Bejöhetsz virágom.

Ha sérül nem volna,
Ha sérül nem volna,
Szomorú szívemnek
Bánata se volna.

Szerelem, szerelem,
Átkozott gyötrelém,
Mért nem virágoztál
Minden fa tetején?

Minden fa tetején,
Minden fa levelén,
Hadd szakasztott volna
Minden szegény legény.

Lám én szakasztottam,
El is hervasztottam,
Bánatos szívemnek
Bánata sem volna.

Kaposvár, Fehér Lajosné, 1905

Lehajlik a földre a gabona szára,
Hervad az kislány, kinek nincs babája,
Én is árva vagyok szívem fájdalmára,
Elment a szeretőm Délamerikába.

—
Édesanyám megfogta a kezemet,
Hogy ne öleljem meg a szeretőmet,
Kiveszem a kezéből a gyenge kezemet,
Mégis megölelem a szeretőmet.
Megöleltem a régi szeretőmet,
Édesanyám elverte a kezemet,
Ha százszor is elveri anyám a kezemet,
Mégis megölelöm a szeretőmet.

—
Este későn elmentem a kutra,
A kannámat letettem az utra,
Arra jött a vármegye hajduja,
Belelépett, letörött az alja.
Kilukadt a vödörömnek az alja,
Elhagyott a galambom, ácsalja,
Ha elhagyott, bánom is meg nem is,
Megélek éa ónála nélkül is.
Megélek és az alma szagával,
Szomszádasszony szép barna lányával,
Elszakad a mi szerelmünk láncsa,
Nincsen kovács, ki össze csinálja.
Már én innen elmegyek, elmegyek,
A falunak lakóssan nem leszek,
Ojj csendessen kimegyek belőle,
Nincs szeretőm, kit sajnáljak benne.

Gelencsér Sándor/1894/ énekelte Varga Sándornak Nagyberkiben

D. O Viz hajtja a malmot,
Szerelem a csókot,
Csókolj babám, csókolj,
Mer az enyém vagy most.

Ha enyém nem volnál,
Nem csókolhatnál most,
Csókolj babám, csókolj,
Mer az enyém vagy most.

Szerelem, szerelem,
Átkozott gyötremelem,
Mér nem virágoztál
Minden fa tetején.

Minden fa tetején,
Cidrusfa levelén,
Hadd szakított volna
Minden szegény legény.

Lám én szakajtottam,
El is hervasztottam,
Hervadj rózsá, hervadj,
"ert nem az enyém vagy.

Hódoshát, Virág Gyuláné, 1922.

D O Fáj a fának, ha a fejsze levágja,
Fáj a lánynak, ha a legény gyalázza,
Engemet is gyalázott ~~egy~~ semmirevaló,
A zsebembe zsebkendőnek se való.

Tizenkettő, tizenhárom, tizennégy,
Allj meg nékem barna kislány, hová mégy,
Elmegyek a régi szeretőm után,
Mégkérdezem, szeret-e még igazán?

Torvaj, Turi Józsefné, 1900.

"aj, alá, haj, alá!
Viz a malom alá,
Viz hajtja a malmot,
Szerelem a csókot.

(Marrázóka is telve)

Kint a pusztán halászlegény vagyok én,
Minden éjjel aranhalat fogok én,
Kiesett az aranyhal a ritka hálóból,
Én is kiestem a babám karjából.

Túl a Tiszán halászlegény vagyok én,
Aranhalat jaj, de ritkán fogok én,
Kiesett az aranyhal a ritka hálóból,
Én meg babám két ölelő karjából.

Bodróg, Kiss Gyula, 1919; Takács József, 1903; Adánd, Horváth
Ferencné, 1910.

Mikor halászlegény voltam,
Az Ipoly partján halászgattam/elaludtam/
Kifogtam a halat, babám pamukpöndőle alatt,
A hálórudam benne maradt.

Perócsény, Varga Géza, 1925.

Kovácslegény de szennyes a köbénye,
Nincs babája ki kimossa fehérre?
Adja ide, kimosom én fehérre, hattyú-fehérre,
Leszek én még magának szeretője.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Nincs is annál betyárosabb élet,
Amejjik lány kocsislegént szeret,
Kocsislegén kiáll a kapuba,
Ölelj babám, nincs még kilenc óra.

Annal sincsen betyárosabb élet,
Amej legény varró kislányt szeret,
Varrókislán zörgeti a gépet,
Huzz rá cigány, ez a betyárélet!

Annál sincs ám betyárosabb élet,
Amej kislán kovácslegént szeret,
Kovácslegén pengeti a vasat,
Gyöngge a babám szive, majd meghasad.

Adánd, Horváth Ferencné, 1910.

Fölkelt már keletre vörösbibor hajnal,
A hálóm tellik gyöngy-pikkejes hallal,
Gyöngypikkejes, gyöngy a kedvem tőle,
Az én galambomnak viszek majd belőle.

Mikor leszáll a nap az ~~Balaton vizére~~ ég peremére,
Csókot hint a Balaton vizére,
De én ezért mindezetest nem bánom,
Az én galambomat elveszem a nyáron.

-
Siófok, *Borbély János 1904.*

Mesterségdal

Én májszээрom nem dolgozom,
Inkább felájlím hordozom,
Felájliszi a kezembe,
Ugy sétálok a ligetbe.

Én faterom nem dolgozom,
Inkább felájlím hordozom,
Felájliszi a kezembe,
Igy sétálok a ligetbe.

Herberg-fater gyujts világot,
Van-e kökényszemű lányod?
Ha nincs kökényszemű lányod,
Alugyon el a világod.

Kaposvár, Fehér Lajosné, Nebrek Vilma, 1905.

Sirhat az az édesanya,
Kinek suszter lett a fia,
Mert nem tudja,mejj órába
Esik a csirizes tálba.

-
Suszterlegény a babám,
Ha megölel,csirizes lesz a ruhám,
Suszterlegény,kaptafa,
Csirizes a keze,lába,ruhája.

- Gelencsér Sándor/1894/ énekelte Varga Sándornak N.berkiban .

Már én többé,már én többé
Turpás-gyerek nem leszek,
A kezembe,a kezembe
Turpás deszkát nem veszek,
Mert a deszka föltöri a kezemet,
Viant Miska szidja az "stenemet.

Tapsony,

-
Mégfogadtam,Berzencének lakóssa nem leszek,
Felmegyek én Kaposvárra,ápolóné leszek,
Megkerülöm az ágyakat sorába,sorába,
Megtalálom a babámat,meghalok utánna.

Felmegyek én Budapestre,kertész kislány leszek,
Este,reggel öntözöm a teljes rezedavirágot,
Hazamegyek,ölelem a drága jó anyámat.

Berzence,Horváth Györgyné,1913.

Egész éjjel fujdogál a szél,
Azik a szegény suszterlegény,
Egész éjjel menyecskekéhez jár,
Nappal meg a pándli mellett szindi-szundikál.

Ertény,Ágyik Jánosné,1903.

Ej, te kislány, de lobogós a szoknyád,
Talán bizon mindig este veszed rád?
Este bizon, mer halász az én babám,
Nappal halász, este jön el énhezám.

Nappal fogom a sok halatt az alatt/allán/
Este várom a rózsámat a partján
Ladikomat ringatja hel, a vize,
Gyere rózsám, ülj bele az űlembe!
Ladikomat ringatja Zala vize,
Jere rózsám, ülj bele az űlembe!

Vörs, Simon István, 1895.

Édesanyám sokszor intett a jóra, a jóta,
Hogy ne menjek, hogy ne menjek én a Kisbalatonra,
Kisbalaton vizán ott úszik egy harcsa,
Gyere kedves kisangyalom, ülj bele a karomba!

Édesanyám sokszor intett a jóra, a jóra,
Hogy ne menjek, hogy ne menjek a Kisbalatonra,
Nem hajoltam az édesanyám szavára, szavára,
Azért lettem halászlegény szerető babája.

Kisbalaton tiszta vizén szálldogálnak a kócsák,
Jere kedves kisangyalom estére ki hozzám!
Ha még egyszer beülnél hajómba, ladikomba,
Boldog lennék, boldog lennék a te karjaidba.

Megköszönöm kedves babám, hogy kijöttél hozzám,
A te piros szép orcádat még egyszer megcsokolnám,
A hálómát beeresztem a vízbe, a vízbe,
Szép szerelmünk megmaradjon örökre, de örökre.

Vörs, Simon István, 1895.

Kisbalaton vizén uszik egy százkilós nagy harcsa,
Kedves édes rózsám, ülj bele az én ladikomba,
Kisbalatony tiszta vizét szédvágja a százkilós harcsa,
Kedves édesbabám, ölelj át engem két karodba.

Vörs, Simon István, 1895.

Egy szem kökény, két szem kökény,
Tátottszáju kovácslegény,
Rózsa, rózsza, gyöngy, ikervárosi,
Komámuri, rüdai, gersei
Barna kislány, gyere ki!

Ez az én édesem,
Ez az én kedvesem,
Kinek bocskorából
Kilóg a kapcája.
Retek a bocskorra,
Répahéj a szíjja,
Bürcök a szakálja,
Petrezsejem-bajca.

Buzsák, Hotváth Ferencné, 1900.

Nincs szebb állat a kisbáránynál,
Nincs szebb lány a varróleánynál,
Varrókislány csöndörgetá a varrógépet,
Látod bádm, ez a gyöngyélet.

Zalugáteros az ablakom,
Az allatt sétál a galambom,
Nyisd ki babám, nyisd ki zöldre füstött kapudat,
Ereszd be a te galambodat.

Szoldalegény inget varratott,
Varrólánynak szerelmet vallott,
De az édesanyja nem akarja engedni,
HOgy egy szolgálégény szeretni.

Zöld buzában legel a kecske,
Mikor leszek babám menyecske?
Majd az ősszel leszel, ha megérik a jó bor,
Enyém leszel rózsám majd akkor.

.....
Késmában sok bálót tartottak,
Varrólánnyak sokat táncoltak,
Egy kis szöke legény eztet megirigyelte,
A két legényt halálra késelte.

Késő este nyóc óra után,
Varrókislány sétál az utcán,
Jobbra-balra tekint, a babáját keresi,
rendőrkapitány észre veszi.- Gelencsér sándor, 1895.

- 1. Kint a pusztán halászlegény vagyok én,
Minden éjjel aranhalat fogok én
Kiesett az aranhal a ritka hálóból, :/:
Én is kiestem a babám karjából.

Bodrog, Kiss Gyula, 1919, Takács József, 1903.

3. Nincs is annál betyárossab élet,
Amejjik lány kocsislegént szeret,
Kocsilegén kiáll a kapuba,
Ölelj babám, nincs még kilenc óra.
Annál sincsen betyárossabb élet,
Amej legény varrókislányt szeret,
Varrókislán zörgeti a gépet,
Huzz rá cigány, ez a betyár élet.
Annál sincs ám aranyossabb élet,
Amejj kislány kovácslegént szeret,
Kovácslegén pengeti a vasat,
Gyöngé a babám szive, majd meghasad.

Ádánd, Horváth Ferencné, 1910.

2. ~~Túl~~ a Tiszán halászlegén vagyok én,
Aranhalat, jaj, de ritkán fogok én,
Kiesett az aranhal a ritka hálóból,
Én meg babám két ölelő karjából.

Ádánd, Horváth Ferencné, 1910.

Kovácslegény de szennyes a köténye,
Nincs babája, ki kimossa fehérre?
Adja ide, kimosom én fehérre, hattyu-fehérre,
Leszek én még magának szeretője.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Vándoriparos-segéd dal/1860 körül/

Én meiszterem nem dolgozom,
Inkább verleiblim hordozom,
Verleibliszija vállamon,
Ugy ballagok a városon.

Herberg fater gyújts világot,
Van-e kökényszemű lányod?
Ha nincs kökényszemű lányod,
Aludjon el a világod!

- "Van a levélgyűjteményemben egy ilyen levél, amelyet egy lakatossegéd írt. A szabadságharcz kitörésekor, a vándorutján Keszthelyre érkezett és ott beállt a Kossuth hadseregbe, és Világosig végigharcolta, és innét Mohácsra érkezett és itt családot alapított. - A levélről fényképet készítettek és elküldöm Marcaliba" - írta az idős pályázó, de sajnos a levelet nem kaptam kézhez!

Dombóvár (Nagybetki), Seleser-Sándor, 1895

Mesterségdalok

Nincs szebb állat a kis báránynál,
Nincsebb leány a varróleánynál,
Varró kislány csak pörgeti a varrógépet,
Látod babám, ez a gyöngyélet.

Zsalugáteros az ablakom,
Az alatt sétál a galambom,
Nyisd ki babám, nyisd ki, zöldre füstött kapudat,
Ereszd be a te galambodat.

Szolgalegény inget varratott,
Varrólánynak szerelmet vallott,
De az édesanyja nem akarja engedni,
Ha egy szegény legényt szeretni.

Eresz alatt fészkel a fecske,
Én utánam legény ne gyere,
Megmondtam már néked harmincháromezerszer,
Az anyám nem néked nevelt fel.

Kocsmában bálokat tartottak,
Varrólánnyal sokat táncoltak,
Egy kis szőke legény azt megirigyelte,
Két legényt halálra késelte.

Késő este, nyolc óra után,
Varrókislány járkal az utcán,
Jobbra, balra tekint, a babáját keresi,
Rendőrkapitány észreveszi.

Azt kérdi a rendőrkapitány,
Hol lakol te csinos barna lány?
Szomszéd falun lakom, a főutcán a sarkon,
Zsalugáteros az ablakom.

Azt mondja a rendőrkapitány,
Mért jársz kislány későn az utcán?
A babámhoz jöttem, a kórházban haldoklik,
Gyilkos szőlke legény bujdosik.

Kukorica-betyár vagyok én,
Kukoricásban bujkálok én,
Azért kell nekem bujdosni a világba,
Mert nem tetszettem egy kislánynak.
Meguntam a betyáréletet,
Varróleány a sirba teszem,
Egy szem gojó neki, és nekem is elég lesz,
Egy napon lesz a temetésem.

Toronyban szólnak a harangok,
Egy legény és egy lány a halott,
Egy napot tették le mindkettőt a méj sirba,
Oka ennek az édesanyja.

Két új sír van a temetőbe,
Pihennek csöndben egymás mellett,
Verje meg az Isten azt a rossz édesanyát,
Ki így adta férhez a lányát.

Gelencsér Sándor/1894/énekelte Nagyberkiban Varga Sándornak

-

/Munkadarab/

(Ha já lelem, sárga lelem, maj megaranyszik!)

Elvetettem a lenemet feléből,

D. Ha já lelem, sárga lelem ^{maj} megaranyszik.

Eláztattam a lenemet feléből,

Ha já lelem, sárga lelem maj megaranyszik.

Kiköltöttem a lenemet feléből,

Ha já lelem, sárga lelem maj megaranyszik.

Elzupáltam a lenemet feléből,

Ha já lelem, sárga lelem maj megaranyszik.

Eltildáltam a lenemet feléből,

Ha já lelem, sárga lelem maj megaranyszik.

Megfonyattam a lenemet feléből,

Ha já lelem, sárga lelem maj megaranyszik.

(Ősi dallam és szöveg; 1930-as években David Gyula hasonlót jegyzett le)

Karád, Kreka Magda 1886, Horvát Királyság

D X
Kis pejlovam első lábán sárga patkó de fényes!
Kondorosi kocsmárosné egyetlen egy édes,
kedves Marcса nevű lánya de kényes,
Srégre vágott bodor haja, huncutkája ráhajlik a vállára,
Zöld szjemből százforintos kendőt terít magára.

Uvaromban van egy szomorufüzfа,
Ahhoz kötöm a lovamat a jövő szombat hajnalba,
Ülj föl mostan kondorosi kocsmárosné,
Egyetlen egy édes, kedves Marcса nevű leánya a lovamra!
Elviszlek az Eszterházy számadónak a legelső tanyájára.

Számadó úrmagyonisten jó esét!
Elnyertem az Uristentől a legnagyobb szerencsét,
Elhoztam a kondorosi kocsmárosné
Egyetlen egy édes, kedves Marcса nevű leányát,
Ki tizenhárom esztendeig szerette az Eszterházy
számadónak a legelső bojtárját.

Kocsmárosné de szomorú, mi baja?
Talán nincs itthon az egyetlenegy édes-kedves Marcса nevű leánya?
Nincsen bizony, mer ellopták a múlt éjjel hajnalba!
Tizenhárom lovasbetyár kereste az egész Magyarországon,
de sehol föl nem találta.

Kocsmárosné, agyonisten jó napot!
Hozzon ide tizenhárom liter bort!

Irja föl a rézfokosom nyelére, Hány liter bort ivott meg az
Eszterházy számadónak legénye a hitelbe.
HIRES BETYÁR nem irom fel borodat, csak hozd vissza az egyetlen egy
Édes, Kedves Marcса nevű leányomat! - Értéy, Ágyik Jónem! 1105

Ha fölülök kis pejlovam hátára,
Berugtatok a Ménesi csárdába,
Takarodjon mindenki a tanyára,
Mer én vagyok az Eszterházy számadónak
a legelső bujtárja!

Kiszakítottok harminchárom darabot,
Netek lányok, tik is gazdagodjatok!

Rinyakovácsi, Jandzyó Györgyné, 1908

-
Első Ferenc Jóska hókás pejlovának
bal kese-lábának a patkószegje de fényes,
Konorosné kocsmárosné Marcsa lánya de kényes!
Elvenném én a göndör haját hajamnak,
De még jobban a Marcsa lányát magamnak.

Ha bemegyek a Csingiligi csárdába,
Elkiáltom magamat a csárdába,
Takarodjon mindenki a tanyára!
Mer én vagyok az Eszterházy számadónak a legkedvesebb
leghiresebb Vendel nevű bojtárja.

Nem akar az ürübárány legelni,
Ídgen szagot érez e távolba,
Én meg addig meg nem válok a nyájamtól,
Még számadóm, az Eszterházy, ki nem jön a csárdából.

- Berzence, Horváth György, 1907.

Kis pejlovam első lábán sárga patkó de fényes,
Kondorosi kocsmárosné egyetlenegy, édes, kedves
Marcsa nevű leánya, jaj, de kényes,
Srégre vágott huncutkája, göndör haja ráhajlik a vállára,
Zöld sejből százforintos kendőt terít magára.

Udvafoamba van egy szomorufüzfá,
Oda kötöm a lovamat minden szombat hajnalba,
Úlj föl tehát Kondorosi kocsmárosné egyetlenegy,
édes, kedves Marcsa nevű leánya a lovamra,
Elviszlek az Eszterházy számadónak legelső tanyájára.

Ⓟ
D. O
2
Az én kedves Farkó bátyám kis pejlovam patkószgje de fényös,
A Levelesi csárdásné lánya de kényös,
Göndör haj, kócos haja vállára van borulva,
Kilenc betyár kopogtat be hozzája.

Adjon Isten szép csárdásné jó jestét!
Adjon Isten az uraknak szöröncsét!
Szép csárdásné, bort hozzon az asztalra,
Hadd égyanak a betyárok bujába.

Előveszem füzfafából kifaragott botomat,
A csárdába elkiáltom magamat,
Aki legény, álljon ki a csárdába,
Mer most mulat a zalavári öreg herceg számadónak a legüdösebb bojtárja

Ha kimögyök legmagassabbik högyre,
Onnan nézek a gujámra messzire,
Rákiáltok ici-pici bojtáromra, Pistára,
Pista! Ergye fiam, fordítsd meg a jobb szárnyát a gujának!

Megkészült a gyöngé bornyú-vacsora,
Kilenc kián sem pisilna, ha volna,
Ergye Pista el a szomszéd tanyára,
Küggy egy csikót két vagy három órára!

Adjon Isten számadó úr jó jestét!
Adjon Isten Pista fiam szöröncsét!
Számadó ur, adjon egy jó paripát,
Mivel megyek a lányoknak sör/bor/ után.

Od van Pista daruszörü paripám,
Nem nyergeltem le, még a nyereg rajta van,
Fölugrott a Pista a paripára,
Eirugrott a legközelebb csárdába.

Adjon Isten szép csárdásné jó jestét!
Adjon isten Pista fiam szöröncsét!
Szép csárdásné, van-e süre vagy bora?
Hadd vlnessek a tanyára csak gyorsan.

Fölpakolt a Pista a paripára,
Fölugrott a Pista is a hátára,
Rákiáltott a Pistara a zsandár,
Allj meg Rajta, mer lelövöm a paripád.

De ja Pista nem vette ezt trefára,
Odavágott a paripa nyakára,
Kiugrott a paripa nagy vágta
Zsandárképlár rálőtt a paripára.

Nem találta a zsandár a paripát,
hanem szegény Pistának jobb lábát,
Számadó ur kitekint az ablakpn,
Látja, hogy mind vérbe van a Fakó.

A számadó kiszaladt az állásba,
Adjon Isten Pista fíjam, mi a baj?
Számadó ur, az én bajom elég nagy,
A zsandárok elölték a lábomat.

A számadó atolelte a Pistát,
Bevitte és bekötötte a labat,
Kilenc kislán körüjjálta a Pistát, :/:
Nem mulattak, egész éjjel siratták.

Pogányszentpéter, Kiss József, 1899.

2 Nem akar a vezérurum legelni,
Rézcsengőjét szorxujan csöngeti,
Idegen szagot érez a határba,
Hátra nézek, hat zsandár jön utánnam.

(betyár-póster)??

Hat zsandárnak nincsen annyi nataima,
Hogy engöm a nyájamtú elhajtana,
En biz addig a nyájamtul nem mögyök,
Még számadóm a csárdából ki nem jön.

A számadó kiballag a csárdából,
Hová hajtjak bujtárom a nyájamtul?
Elhajtsuk a temesvári fegyházba,
Keze, lába körösztvassal lezárva.

Jaj, de nenéz köröszvasat viselni!
Köröszvasbul barna kislánt szeretni!
Hogyna látnád babám, mikor vasainak,
Gyöngé szived talán meg is nasanna.

Nevelkedtem, mind az erdőn a rozsa,
Nyáját loptam huszesztendős koromba,
Nyáját loptam, három urút, hat páránt,
A babámmal elmulattam az árat.

Joska fíjam, ~~hadd~~ el fíjam, mit tettél?
Hogy Buzsákba nyáját lopni elmentél,
Nem baj apám, lesz majd ora, aranylánc, :/:
Nem is állít meg engemet egy zsandár.

Pogányszentpéter, Kiss József, 1899.

Jaj, Istenem, jaj, Istenem, bevisznek az egyesbe,
Vasat vernek, vasat vernek lábamra és kezemre,
Jaj, Istenem seje-haj, szoritja a kezemet, :/:
De még jobban, de még jobban a bánatos szívemet.

Kutas, Borbély Lajos, 1903.

-

Somogyirbe ökörgujás voltam én,
De szép folkát legeltettem ottan én,
Ergye bojtár, tereld meg az elejét,
Ne legeljék le a szőlő levelét.
Még a Karcsi tereli az elejét,
Én meg addig öleltem egy menyecskét.

Varjaskér, Hosszú Lázár, 1898.

-

Leégett a tótszentpáli csárda,
Benne égett három híres dáma,
Benne égett cipője, kapcája, :/:
Számadónak sallangos subája.

- Varjaskér, Hosszú Lázár, 1898.

Ó, te szegény juhászlegény,
Hol a nyájad ó, te szegény?
Az én nyájam a tilosba,
Magam meg az áristomba.

Megy a juhász a számáron,
Gyócsümögbe, gyócsigatyába,
Nagyot üt a számarának farára,
Ugy vágat be a tanyára.

Hová, hová, juhászlegény?
Szamár hátán ojj szaporán.
A torvajai számadóhoz, -adóhoz,
Onnan meg a galambomhoz

Torvaj, Tóth Pálné, 1919.

Mikor juhászbojtár voltam,
A kapuba elaludtam,
Éjfél táján fölébredtem,
Egy juhom sincs az állásba.

Összejártam határomat,
Nem találtam a nyájamat,
Nem találtam a nyájamat,
Csak a kedves galambomat.

Három ürü nem nagy foka,
Három legény hajtogatja,
Mind a három cifra subás,
Egy sem juhász/legény/ ki nem szajhás. *Óregfal, An' Kézlel' 1857*

-
Fecském, fecském, étes fecském,
Vidd el az én levelecském,
Vidd el, vidd el Délamerikába,
Tedd a babám ablakába.

Hogyha kérdi, honnan jöttél,
Kinek a postása lettél?
Azé a szép barna piros lányé,
Az én kedves Mariskámé!

Hallod-e te Zsubri pajtás,
Hogyan tetszik a vándollás?
Hej, bizon nékem nem jó tetszik,
Mer a rózsám halva fekszik.

-
Szürke szamár szomorkodik,
A gazdája jó bort iszik,
Ne szomorkodj szürke szamár,
Majd elmennyünk a nyáj után.

Szena, Kiss Istvánné, 1895.

P.O.
Három fóka birkát vettem,
Mind a hármát én őriztem,
Ha megdöglik, újra veszek,
Én mégiscsak juhász leszek.

Szép asszonyok szánjatok meg,
A borom árát adjátok meg,
A borom árát megadjátok,
Máskor is lesz gondom rátok.

Iszom a bort, rugom a port,
Szerettem én a szép asszont,
Szép asszonyok ábrázatja,
Vitt engem a gyalázatra.

Jaj, Istenem, de szégyellem,
Hogy reggel köll hazamennem,
Fére köll a szégyent tennem,
Haza mégis el köll mennem.

Üres bogránccs, hus nincs benne,
Szaladj bujtár, hozzál bele,
Ürüt hozzál, harangossat,
Azt a fekete gyapjússat.

Üres kulacs, bor nincs benne,
Szaladj bujtár, hozzál bele,
Jó bort hozzál, ne vizesset,
Hogy potyára ne fűzessek.

Kisbárapáti, Tóth Imre, 1902

Arra alá a hegyek aljába,
Két juhász ül fekete subába,
Amind ottan ketten beszélgetnek
Egyik mondja a szegényebbiknek.

Szegény legény, szegény juhászlegény!
Tele pánzzek ez a kövér erszény,
Mögvösszöm a szögénységet tőled,
Ráadásul addx a szeretődöt!

Ha az a pénz csak foglaló volna,
Ezer annyi meg a borra való,
Fél világot adnád ráadásul,
A szeretődöt mégsem adnám másához.

Mer a pénz lassan mind elfogyna,
Se szeretőd, se pénzem nem volna,
Akkor lennék csak igazán szegény,
Szegény legény, szegény juhászlegény.

Osztópán, Farkas István, 1916.

Esik eső csöndesen az árpatarlóra,
Gyere kedves angyalom, segíts fel a lóra!
Boros vagyok, sejt-haj, nem bírok felülni,
Hajnal-deres a lovam, nem akar megállni.

Hajnal-deres a lovam, nem eszi a zabot,
Mert még csikókorában az árpára szokott,
Kedves kisangyalom szoktatta azt rája,
Engem pedig melleje a riganyos ágyra.

Torvaj, Tóth Pálné, 1919X

Mikor gujásbojtár voltam,
Az állásban elaludtam,
Éféléltáján felébredtem,
Kilenc zsandár áll melletttem.

Kilenc zsandár, mit akartok?
Szilaj csikót választatok,
Szilaj csikóm nem eladó,
Nem is zsandár alá való.

Összejártam járásomat,
Egész gula-járaomat,
Még sem találtam barmomra,
Csak a kedves /régi/galambomra.

Kutas, Borbély Lajos, 1903.

-
Ha fölülök a számárra nagy busan,
Füle közé vágok a fokosommal,
Elkiáltom magamat a püsztában,
Én vagyok a hidegkuti számadónak
a legelső bojtárja.

Tapsony, Nagy Márton, 1905

Elhajtott a disznó
Kilenc malaccával,
Utána ment a kanász
Üres tarisznyúval,
Hü, te, cuca ne!
Ne menj a buzába,
Mer a buza igen drága,
Száz forint az ára.

Hücs ki disznó a berekből,
Csak a füle látszik,
Kanászlegény a bokorba
Menyecskével játszik,
Hü, te cuca, ne!
Ne menej a buzába,
Mer a buza igen drága,
Száz forint az ára.

Ádánd/Babosdöbréte/, Horváth Ferenc, 1910.

"ötözs üveg fölött is táncoltuk és a botot pörgettem..."

Menyasszonyi búcsúztató

Mielőtt elvinnénk a ház virágszálát,
Hadd mondjam én el az ő búcsúzását,
Ő nem folytatja a siró zokogását
Azér én mondom el szive zokogását.

Mert búcsúzásomnak most leszen kezdése,
Legyünk csendességben, még leszen végzése,
Zeng búcsúszavam, hullanak könnyeim,
Mer tóletek kell elválni, édes jó szüleim,
Ti kicsi koromtól együtt neveltetek,
És ha baj ért, ágyamhoz együtt léptetek,
Most tehozzád fordulok kedves édesapám,
Hulló könnyeimtől elborul az orcám,
Mielőtt atyai házadból kilépek,
Tőled térdrehullva bocsánatot kérek,
Bocsánatot kérek, ha megbántottalak,
Jóságodér sokszor megszomorítottalak,
Az Istenre kérlek, bocsásd meg vétkeimet,
Hogy el ne veszítsem én szegény lelkeimet,
Hát, neked mit mondjak kedves édesanyám,
Ki voltál e korig felnevelő dajkám,
Te mindig szerettél, ápoltál, neveltél,
A jóra tanítottál, a rossztól intettél,
Éreim bármit kellett, a te szived kiállta,
De most ütött az elválás órája,
Nem menek el messze, csak más utra térek,
Ezért alázatós szívvel bocsánatot kérek,
Bocsánatot kérek, ha megbántottalak,
Jóságodér sokszor megszomorítottalak,
Az Istenre kérlek, felejtse el vétkeimet,
Hogy el ne veszítsem én szegény lelkeimet.
Jó leánytársaim, kik itt jelen vagytok,
Leánykoszorútokból én már leszakadok,
És a jövőben nektek is egy jó férjet kívánok,
Jó szomszédok, rokonok, és mindenkinek
sok-sok jót kívánok!

-

Menyecske tánckor

Ime itt áll előttünk ez ékes menyasszony,
Hogy menyecske fejjel először mulasson,
Minden vandágnak egy nótát juttasson,
Az ajándékból pedig új cipőt varrasson,

Táncosján hát vele mindenki egy kurtát,
Csak le ne tiporják a cipője sarkát,
Gondujjanak arra, hogy drágáér varrták,
Azér tömjék tele százassal a markát,
A vőlegény kezébe lessz egy üres tányér,
Én kezdem a táncot, a többi meg még ráér,
Addig menjenek el tizesér, százaser,
Huzz rá cigány, huzz rá az új házaspárér!
Eladó a menyasszony!

Torvaj, -

Menyasszonyi búcsúztató

/vőfényvers/

Tiszteletreméltó idegyült szép sereg,
Rokon atyafiság és más idegenek,
Kivánnák én csöndet, ha meghallgatnának,
Hadd vihessem végbe, amiért fáradtunk,
Engedje az Isten, hogy amiért jöttünk,
Elvihessük velünk választottb kedvesünk.
Készüjj táh virágszál uj szállásod felé,
Mer ~~an~~ap is elmegy az anyészet felé.
Szájj ki szüleid forró kebeléből,
Add ide kezed, megfogom szivemből.
Isten rendelte a szent házasságot,
Rendelése után várunk boldogságot,
Őbenn megbizva jöttünk ide is el,
Szerencsések lennénk minden lépésünkben,
Mer a házasság az oj út, ki azon hallad
de sok öröme és bánatra is fakad.
Boldog, ki midőn az örömrózsát szedi,
Van annak tövisse, azt könnyen megfejtheti,
Tehát, aki a házasság szent utjára indul,
Annak elsőben azt adom tanácsul,
Az egyörök Istent segítségül hívja,
Mer csak akkor lészen boldog, biztos utja.
Kedves édesanyám, fogd meg az én kezem,
Tőled elválásom esik nagy nehezen,
Bárcsal a teremtő aztat vinné végbe,
Hogy édesanyákat élve vinné égbe,
Ott fizetné meg fáradságát,
Mellettem való dajkálkodását.
Hol vagy édesapám, de szomorú vagyok,
Szomorú szivem, ha tőled elválok,
Mer tán jobb volna sáromba beszállni,
Mint tőled jó apám e percben elválni.
Szomorúan esik tőled elválásom,
Nem tudom, mijen lesz az uj szállásom,
Édesapa nélkül való maradásom,
Idegen szárnyak alatt való nyugovásom.
Kedves gestvéreim, fogjátok meg kezem,
Mer tőletek elválásom esik nagy nehezen,
Partson Isten ezután is testvéri szeretetben,
Legyünk jók egymáshoz az egész életben,

Kedves leánpajtássim, akik itt vagytok,
Akik itt körülöttem könnyes szemmel álltok,
Szép koszorútokból ime most elválok,
Nektek az Istentől minden jót kívánok,
Boldogság mezején sok rózsát szedjeteK,
Egykor ti is páros életet éljeteK,
No, most lányok, nézzétek a szarkát,
Merre tartja farkát, onnan várjatok szép mátkát.
Isten veletek alsó, felső szomszédok,
barátok, rokonok, és kik ide fáradtatok,
mind jóakaróim,
Kívánok nektek is az Istentől minden jót az életbe,
Engem pedig eresszeteK férjemmel hosszú utamra!

Baté, Horváth Ferencné, Kaposi Irma,

Levesköszöntő

Az első tál étel behoztam,
Érte a konyhában sokat fáradoztam,
Borssal, sóval megfűszerezteK,
Id teszem az asztalra, mindneki
jó étvággal fogyassza.

Pörköltköszöntő

Behoztama pörkültet,
Hogy velem ne pörüjjenek,
Hoztam hozzá ízsát,
Azt is fogyaszák.

Tortaköszöntő

Itt vagyon a finom lisztből tákolt sütemény,
Nincs ebb sem ánizs, sem kömény,
Cukorral vegyítve nem is ojjan kemény,
Aki ebbül eszik, nem bántja a köszvény.

Borköszöntő

Három égő gyertyát vettem a kezembe,
El rak^{is}tam szépen ujjaim közébe,
Elviszem a menyasszonyt a padlás mezejére,
Elviszem hajfonóját, koszoruját,
"Eázárom a kiskamra ajtaját.
"Jaj, Iszenem mit kell tennem,
Menyecskévé kellett lennem,
Nem voltak bajjaim,
De lesznek majd gondjaim,
Ha lesznek fíjaim.

Eggyik a kezemet fogja, Másik a fejemet busítja,

De azért ha leszek,nyoszoló leszek,
Nemsoká két-három annya leszek.

-

Kikérő nóta /az asztaltól/

Kérem alázatossan,
Kérem násznagy urakat,
Kerítsék ki karomat,
El ne állják útamát,
Meg ne veséék szavamat,
Kerítsék ki karomra,
A mi menyasszonyunkat,
Egy-két táncra! /

-

Lakodalmi köszöntők

Engedelemet kérünk bátor bejövételünkért,
És egy kis ideig való megállásunkért,
Elküldött vőfények vagyunk Kis Istvántól,
És annak családjától, mely általunk meghívja önöket
Az ő leányának elkészített esküvőjére,
Melyet szeretettel elkészített,
Egy-két tányér ételre, egy-két pohár borra,
Egy-két tisztességes táncra,
Melyet elkészített jövőendő vőjének és lányának
öröme napjára.
Szeretettel mindenkit elvárunk reája!

Tréfás vacsoraköszöntő

Halljunk szót!
Vegye elő minden ember a késit, villáját,
Aki otthon nem felejtette a száját,
Elsőben behozom a szúnyog ikráját,
Föltéve rá a feje koponyáját,
Második étel lészen vesnyisze,
A harmadik holmő gezemice,
Egy beteges bolha lészen nyársra húzva,
Háromszáz esztendő s vén kirántott gólya,
Azután hozok rostálon sült pecsenyét,
Krumplinak öregét, almát, körtét,
Barackot, berkenyét, amit szeret a menyét,
Rák is lesz sülvé, teknyősbéka jól elkészülve,
Ezekből választhat mindenki kedvére.
Kedves egészségükre!

Levesbeköszöntő

Kedves vendégeim, nem üressen jöttem,
Étellel terhelve van mind a két kezem,
De mielőtt a kanálhoz nyúlnak,
Buzgó szívvel hálát mondjanak az úrnak,
Mert a leves az étkek alapja,
Násznagy uram majd a példát mutatja.

Kásaköszöntő

Kedves vendégeink, itt a finom kása,
Az asztalra teszem, hogy mindenki lássa,

A szakácsnő vigyázott, nem főzte kozmásra,
Akinek nem tetszik, az nézzen a padlásra.

Húsköszöntő

Behoztam a kakast a nagy tarajával,
Hogy ne inselkedjen a szomszédék tyukjával,
Ó, te kis tyukocska, gyere bucsúszóra,
De hamar előtt neked a végóra,
Tessék vendégeink, metéljék el sorra,
Belőle egy darabka nekem is jó volna.

Vacsoraasztal-bontás

Hallották uraim Noé bakjainak hírét,
Amik megétték a szöllőnek vesszejét,
De a mi násznépünk nem a szöllővesszejégtől,
Hanem a szöllővesszőn termő jó borból ittak,
És ojjan jó kedvük kerekedett, hogy alig férnek meg a bőrukbe.
Ezért alázatosan megkérjük a tisztel násznagy urakat,
Hogy vigyék ki az asztalokat és a padokat,
Hogy a fiataloknak helyet adjunk a táncra.

Menyecskeⁿtáckor

Im, itt áll előttünk az ékes menyasszony,
Hogy menyecske fejjel először mulasson,
Minden vendégének egy nótát juttasson,
Az ajándékból új cipőt varrasson,
Táncujjon hát vele mindenki egy kurtát,
De vigyázzanak, hogy le ne tiporják a cipője sarkát,
Gondojjanak arra, hogy drágáért varrták,
Tömjék meg bankóvalmind a két markát,
A vőlegény kezébe van egy üres tányér,
A táncot én kezdem, a többi még ráér,
Addig menjenek el százasér, ezresér,
Huzz rá cigány, huzz rá az új házaspárér.

Zamárdi, Szabó Sándorné, 1911.

Rozmaringgpohár

Ennek a pohárnak rozmaringos pohár a neve,
Mer Jeruzsálembe el vagyon készidve,
Ez a pohár rozmaringszál,
Ez a silány, aki itt áll,
Happ ide pallódeszkára!
Nem leszek én többé koszorusleány,
Hogyha löszök, löszök, menyasszony löszök,
Vőlegényem mellett bokkrétá löszök,
Jeruzsálem kapujába foj a bor, alájamagába,
Tartsunk tálat alája, hogy ne fojjon hijába.
Egybé juhász hányat füttyentett éltibe,
Annyi áldás szájjon az uj házasok fejére.
Ez a pphár tessék, Jézus neve dicsértessék!
Huzz rá cigány!

Tudjuk, e világot Isten teremtette,
Mindenféle jóval felékesítette,
Embert is teremtett, Ádám volt a neve,
A Paradicsomban szépen elhejezte,
Boldog is volt Ádám, nem volt semmi dolga,
Ehetet, ihatott, míg kedve tartotta,
De úgy is megesett, ami mással szokott,
Hogy egyes egyedül néha unatkozott,
Kereste is párját, hej, de nem találta,
Az egek urához nagyokat sóhajta,
Mi bajod van Ádám, szólott hozzá Isten?
És felelé Ádám, az hogy párom nincsen,
Mert kegyelem Ur, szép e világ nagyon,
De egyedül élni, kedvem ellen nagyon,
Nincs akivel szóljak, kivel beszélgessek,
Inkább vedd el éltém, minthogy magam legyek,
Megharaguvók Ur e kívánság miatt,
Szólt, ezért elveszed méltó jutalmadat,
Ádámra májséges méj álmot bocsájtott,
Oldalbordájából kivett egy darabot,
Abból alkotta a gyönyörű Évát,
Szegénynek, gazdagnak egyforma ösanyját,
Volt már, ki Ádámhoz szólt ^{ion} máz és beszéljen,
Volt, kinek a nyelve fojton kerepeljen,
Volt, ki a fejéhez vagdosse fazekát,
Falat, gyurótáblát, kefét, tányérokat,
Volt, ki seprünyéllel kenyegeesse hátát,
Akkor is zavarja, ha görcs húzza a lábát,
És könyörgött Ádám: amit adtál vedd el!
Vagy áldj meg engem Uram bika-türelemmel,
És beteljesedett az Ádám kívánsága,
Bikatürelemmel az Ur megáldotta,
S hogy szarvát is hordja egynémej utódjá,
Azt nemcsak én, de sok ember tudja,
Ádám természetét öröklét fojtatá,
E szép két lánynak is eljövendő párja,
Mert hogy mind a kettő elveszté az eszét,
Nem vésték eszükbe jól az Ádám esetét,
Ha elvesztették is, van-e abban csoda?
Mikor mind a két lány tündészóp Ilona,
Az egyikő szöke, a másiké barna,
De hogy mindkettő szóp, mindenki láthatja,

Kérem szépen azért a ház tisztel urát,
Hogy e két szép lánynak adjam ki a jussát,
Nem hiányzik más csak beleegyezése,
Hogy beszédemnek majd lagzi legyen vége,•

Mosdós, Horváth Ferencné, 1939.

Borköszöntő

Mikor Nőé apánk a szőlőt préselte,
Az új bort ekként köszöntötte:
Hiszen egy Istenben, százakos hordóban,
Ő egyfiába csutorába,
Harmannapra fölteszik az ember szájára,
Hiszek egy Istenbe,
Kissebb, nagyobb üvegekbe,
Literesekbe, féliteresekbe,
Fertáliteresekbe,
Aggyaisten kedves egészségünkre!
/utána még szokás volt dicsőítést mondani, énekelni/:

Ez a jó bor tessék,
Jézus dicsértessék,
Jézus neve dicsértesség,
Mindörökké!

/a körbenjáró poharazás, ivás közben mondták még/:

A Mari néni iszik most,
Enek örvendezzünk most,
Le-le-lelevele,
Le-le-lelevele,
Váljon egészségére,
Kedves egészségre!

Pogányszentpéter, Molnár Imréné, 1918.

Katonanóták

Lemberg alatt van egy sűrű erdő,
Közepébe van egy gyász-temető,
Abba hever százhuszezer magyar,
Eltemette gyászos Galicia.

Édesanyám kap egy gyászlevelet,
Abba hajja szomorú híremet,
Engem anyám, engem ne sirasson,
A sok sir közt úgy sem talál engem.

Ferenc Jóska kiballag a Balaton partjára,
Ott is azon gondolkodik, lesz-e katonája,
Éfáltájban föltekint a kék csillagos égre,
Akkor is a munkás-század jutott az eszébe.

Már minálunk Mesztegnyőbe virágzik a zerdő,
Hull a könnye a babámnak, mint a záporesső,
Sirval mondja édesanyám az édesapámnak,
Jaj, Istenem besorozták a Pistámat katonának.

Már minálunk Mesztegnyőbe megverték a dobot,
Kiabálja a kisbíró, felmentések jöttek,
Fut a Janosi, futa a Pista, jegyző úrhoz mentek,
Hizott lábát, kövér kacsát a jegyző úrnak visznek.

Jegyző uram, kérem szépen van-e fölmentésem?
Még az éjjel kétszáz tojást hoz a feleségem,
Ha úgy tetszik jegyző úrnak, ott benn is foghatja,
Elég erős a feleségem, nem látszik meg rajta.

Feleségem egész héten kotylós tyukot keres,
Jövő héten jegyző úrnak kiscsirkéket ereszt,
A kiscsirkék sirval mondják az édesanyjuknak,
Jövő hónapban gazdájuk helyett ők majd berukkolnak.

Van énnékem két szép lovam, mind a kettő sárga,
Éjjel-nappal készen áll a jegyző úr parancsára,
Inkább leszek jegyző úrnak nyúlfogó kutyája,
Mégsem leszek Károly kiráj vitéz katonája.

Édesapámtu tanútam, a 14-es háboruban katona vót, s oszt mikor hazagyütt a katonájéktu, attó hallottam. Hjába vót neki hét gyereke, nem vót birtok, így nem gyühetett haza, de gazdagok azok hazagyühettek--"

Meszgetnyő, Szolnoki Fülöpné, 1904.

Jó dolga van sej-haj a mostani bakának

De még sokkal jobb van a hajóskapitánynak

||:A hajóskapitán a hajóját a vizen lassan ereszti

Minden kikötőben a babáját öléli.:|| /

Sej, ha bemegyek a Baross kaszárnnyába,
Széket is adnak, hogy üljek le rája,
Széket is adnak, le is ülök rája,
Éles az olló, a göndör hajam vágja.

Göndör hajam, lehullik a földre,
Gyere babám, szedd föl a kötényedbe,
Ahány szálát fölszedsz a kötényedbe,
Sej, annyi százszor jussak az eszedbe.

-Sirt az anyám, amikor megszülettem,
De még jobban, mikor katona lettem,
Őszi szellő fujd el a pántlikámat,
Ne epezd az én jó édesanyámat.

Bimbó voltam, mikor én megszülettem,
Rózsa lettem, mikor katona lettem,
Kinyilottam a babám ablakába,
Elhervadok a tüzer-laktanyába.://
Károly kitáj leszállott a lováról,
Szegény rongyos baka előtt megállott,
Hidd el fiam igaz magyar hitedre,
Nem lesz többé egy baka sem kikötve.

Károly kiráj hogy felül a lovára,
Bús szivekben öröm lobban szavára,
Szeme oj szép, mint a mennybolt csillaga,
Nézi is ugy, áldja is ugy a baka.

-
Duna vize, Tisza vize ne hányd a huklámot,
Ereszd haza hosszú szabadságra az egybeli bakákat,
Majd eljön még a paramcsba honvéd laktanyába,
Elmennek az egybeli bakák hosszú szabadságra.

Isten hozzád tölténytáska, szurony, hüvej, puska,
Már én többet nem hordozlak, doblak a raktárba,
Vielem a kis kalapot, nem is szalutálok,
Várnak engem odahaza a kökényszemü lányok.://

Tab, Balikó Béláné, 1916

-
Ferenc Jóska, mikor Bécsbe utazott,
Három magyar bakával találkozott,
Kérdi tőlül, ó, fiaim, mi ujság?
Nagy az adó, nem bírja Magyarország. /

Meghalt Rudolf, márványkő a köröszte,
Rá van írva, trónörökös a neve,
Trónörökös, mér ölted meg magadat,
Gyászba hagytad a szép Magyarországot.://:

Indul már a vonat messze ki az állomásra,
De sok édesanya sirval kacsingat utánna,
Ne sirj édesanyám, visszajövök nemsokára,
Hogyha meg nem halok valahol Oroszországba. :/:

-
A szennai lipisen-lapson,
Eesött a szallagos kalapom,
Arra kérlek Bözsikém, angyalom, galambom,
Vegyd föl a szallagos kalapom.

Édösanyám vött neköm kalapot,
Fujja a szeél rajta a szallagot,
Ha nem fujja, magam is lobogtatom,
Ezt a kislánt ide csalogatom.

Mikor engöm a főjorvoss vizitált,
Édösanyám a kapuba sirdogált,
Ne sirj anyám, nem löszök kapona, katona,
Fölment engöm a téesz-elnök maga.

Csak azt mondják, ez sem szép, az sem szép,
Ojjan vagyok, mint a csillagos ég,
Ojjan vagyok, mint az engödelöm,
A két orcámon nyillik a szerelöm.

-
Erősen Vio Zetvna, 1892.

Béres- és szolgálalok

Béres vagyok, béres, de már elszegődtem,
Közeledik a Szent György nap, Jön a szekér értem.
Sajnálom ökrömet, a cifra járomszeget,
Még a tulipányos üsztökémet, A barna szeretőmet.

Kisszántódi gyerek vagyok,
Kisszántódba születtem,
A kiskoromtól a nagykoromig,
Benne fölnevelődtem.

Kisér engem kilenc zsandár
Kisszántódi főjuccán,
Véletlenül betekintek/a
Kisanygalom ablakán.

Még akkor is azt kijáltja,
Béreslegény gyere be,
Adj egy csolkot, nyomd meg a gombot,
Üljél hát az ölembe.

Béreslegény hová hajtod az ökröd,
Talán bizony kiskertembe bekötöd,
Oda bizon béreslegén nem kötöd,
Gyöngé a rozmaring ága, letöröd.

Béreslegény megy a kutra itatni,
Szeretője vizet visz mosogatni,
Könnyes szemmel huzza fel a sudárfát,
a jeges sudárfát,
Igy hallgatja a babája panasszát.

Béreslegény ne rakd meg a sej-haj, szekered,
Föltöri a villanyél a kezedet,
Fábul van a villanyele, nem másbul,
Föltöri a tenyeredet sej-haj, csudául.

(Aratóé-, képes-, summásdalok

Bogár Péter zsir árán vett zsebórát,
Igy kinozza már a szegény munkását,
A zsebóra kityeg-kozyog a zsebbe,
Ezér száraz a darázstészta teteje.

-

Közeledik a Szent György nap, jön a szekér értem
Sajnálom ökrömet, a cifra járomszöget,
Meg a tulipányos üsztökémet,
A barna szeretőmet.

Béres vagyok, béres, de már elszegődtem,
Közeledek a Szent György nap,
Jön a szekér értem.
Sajnálom ökrömet,
A cifra járom szeget,
Meg a tulipányos üsztökémet,
A barna szeretőmet.

-
/képesdal/

Ezerkilencszázkilencben nem így volt
Hogy még akkor Körmenden is kasznár volt
Deja kasznár elutazott Kaposvárra
nincs is igazság,
Kidobták a szegény aratógazdát.

Kasznár uram jöjjön vissza, ha lehet
Hogy még egyszer képekgazda lehessenek
Hadd forgassam én a botot a kezembe
a banda jután
Maj vigyázok én magamra jezután.

-

Betyár az én nevem,
Betyárgyerek vagyok,
Tizenkét vármegye
"erülője vagyok,
Lóvam sarkantyúzom,
Tiszát átugratom,

Zsandárok kezébe magamat nem adom.

Hallottátok hírét Zalaegerszegnek,
Ott fogatak el enegem a tollas legények,
Kivetették elém a szélfogó hálót,
Ugy fogtak el engem, mint egy utonállót.

-

Szürke szamár szomorkodik,
A gazdája jó bort iszik,
Ne szomorjódj szürke szamár,
Majd elmegyünk a nyáj után.

Esteledik, alkonyodik,
A számadó káromkodik,
A számadó káromkodik,
Mind a három bujtár iszik.

Egyik iszik a Deresbe,
A másik a Cserepesbe,
A harmadik Komorgóba,
De ja nyájuk a barlangba.

Három ürü nem fóka,
Három juhász hajtogatja,
Mind a három cifrasubás,
Egy sem juhász, ki nem szajhás.

Üröm, üröm fehér üröm,
Egy vénasszony az irigyöm,
Azt is tudom, mér irigyöm,
Mer a lányát nem szeretem.

Osztopán, Farkas István, 1916.

-

Ha bemegyek a fenéki csárdába,
Rézfokosom vágom a gerendába,
Takarodjék néhány szóra mindneki
a csárdából a tanyára,
Mos mulat az Eszterházi öreg herceg
cifraszürös bojtárja.

Mesztegyő, asszonytársaság

De mikor én gulás voltam,
Guja mellett elaludtam,
Felébrátem éjfétájba,
Egy barmom sincs az állásba.

Összejártam állásimat,
A hegyes-völgyes határimat,
Nem találtam barmaimra,
Csak a barna galambomra.

-
Kint a pusztán a pusztán
Csikóslegén vagyok én,
"arminhárom deres csikót őrzök én
Harminhárom deres csikó, tyuhaj, nem páros,
Ki vagyok a babám szivéből zárva.

Kint a pusztán a pusztán
"alászegén vagyok én,
Minden éjjel aranhalat fogok én,
Kiesett a zaranhal a ritka hálóból,
Én is kiestem a babám karjából.://:

-
Elszökött a/Hücs ki disznó a berekből
Csak a füle látszik,
Kanászbojtár bokor mellett
Menyecskevel játszik.

Elszökött a siskadicszó
Kilenc malaccával,
Utánna ment a kanász
Fényes baltájával.

Hüccs ki disznó a buzából
Basszon meg a kanász,
Haja kanász meg nem basz,
Basszon meg a gazdád.

Megismerni a kanászt
Ékes járásáról,
Disznószarral kisodrott
Fekete bajcáról.

Megismerni a kanászt
Ékes járásáról,
Üzött-füzött bocskoráról,
Tarisznya-szijjáról.

Három ürü nem nagy fóka,
Három juhász hajtogatja,
Mind a három cigra subás,
Egy sem juhász, ki nem szajhás,
Szürke szamár szomorkodik,
A gazdája jó bort iszik,
Ne szomorkodj szürke szamár,
Majd elmegyünk a nyáj után.

Parragnak került a juhom,
Csing-bong rajta a harangom,
Ma két hete vagy már három,
Hogy a számadómat várom.

Amoda jön, amint látom,
Fecskehasú szamárhátom.

Agyonisten kisbojtáom,
Van-e százforintos károm?
Addig kendnek nem lesz kárja,
Még én leszek a bojtárja.

Van-e husod a tömlőbe,
Vagy a bográcsba megsüve?
Nincsen husom a tömlőbe,
Sem a bográncsba megsüve.

Ergye fogad meg azt a harangossat,
Azt a fekete gyapjussat,
Kutyám issza meg a vérit,
Zsidó viszi el a bőrit.

-
Báró lánya

Szépen legel a kisasszony gujája,
A kisasszon maga sétál utánna,
Már messziről kijájtya a gujásnak,
Szivem gujás, terítsd le a subádat.

Nem terithetem én le a subámat,
Jön a zsnaár elhajtja a gujámat.
Szivem gujás, azzal biz te ne törődj,
Kiváltja az édesanyám falkástul.

Tul a Tiszám most faragják azt a fát,
Amejikke juhászlegént akasszák,
Fujja a szél a gyócsingét, gatyáját,
Mér szetette Endre báró leányát.

Bárókislány levelet ír anyjának,
Mért is lettem bárónénak leánya?

Lettem volna szegényasszony leánya,
Lettem volna juhászlegény babája.

-
Látod milyen zord az idő,
Betyárgyerek a zerdőbe,
Bujdosik a zord időbe.
Gondolkodik önmagába,
Hova lesz a zészakába?

Édesanyám édes teje,
Keserű a más kenyere,
Köserű is, savanyó is,
Néha-héha panaszos is.

Bujdosik a darumadár,
Minden erdőszélen leszáll,
Mit ne bujdosonna szegén,
Mikor ojjan árva, minű én.

Bodrog, Kiss Gyula, 1910, és Takács József, 1903.

Kanásztánc

Hücs ki disznó a berekből,
Csak a füle látszik,
Kanászlegény bokor alatt
Menyecskével játszik.

A disznók már széjjel~~már~~nak
Az egész határba,
A kanásznak nem látszik már
Csupán csak a lába.

Megismerni a kanászt
Ékes járásáról,
Disznószarral kipörgetett
Fekete bajcárol.

Hetes, Pettendi Lidi, 1885.

Cinegemadár

Hol jártál az éjjel cinegemadár?
Ablakodnál voltam drága vijolám,
Mér nem kopogtattál cinegemadár?
Féltem az uradtól drága vijolám.

Nincs itthun az uram cinegemadár,
A kaposi mezőn buzát masinál,
Jó lova van néki, mingyár hazér,
Kutyavilág lessz itt, ha téged ittér.

Roszs lova van néki, későn ér haza,
Játszhatunk eleget egész északa.

Hetes, P.L.

Érik érik a cseresnye
Bodorodik a levele
|| Mindenkinek bodorodik
De énnékem szomorkodik. ||
Erre gyere amerre én
Majd megtudod, hol^x lakom én
|| Viaszgyetyát égetek én
Barna kislányt szeretek én. ||
Kiesi tinó nagy a járom,
Kicsike még az én párom.
|| Három esztenéig várom,
Mégis a lesz az ép párom. ||
Édesanyám mondta nékem,
Minek a szerető nékem,
|| De én arra azt feleltem,
Gyötör anyám a szerelmem. ||
Édesanyám int a jóra
Ne menj a csárda jajtóba,
|| Mert a csárda nem visz jóra
Vasat vernek a lábodra. ||

Várjaskér, Cseleki Attila, 1905

Legelész a ménes lent a Tisza partján,
Vár engem a rózsám szombaton délután,
Behajtom a ménest a karámba délbe,
Vigyél el paripám a babám ülésbe.

Karikásostorom nyeregre akasztom,
A kedves rózsámat estélig csókolom,
De ha úgy akartod, itt leszek éfélig,
Elpihen a ménes szépen majd reggelig.

- Tab, Kiss János, 1907.

A kistabi temetőbe van egy sír,
Odajár egy barna kislány, mindig sír,
Ott sírdogál, megvan annak az oka,
Oda van a szép kedvesse hantolva.

Ne sírj kislán, ne epeszd a szivedet,
Megsegít majd a teremtő tégedet,
Rátalássz majd egy igazra, de jóra,
Kivel boldog leszel egy új otthonba.

- Tab, Kiss János, 1907.

Három csillag ragyog fenn az égen egysorába,
Bucuszóra jöttem hozzád babám utoljára,
Adj egy bucsucsolkot nékem,
Százszor boldogabbnak érzem magam a harctéren.

- Tab, Szabó Istvánné, 1909

Láttam, mikor leszállott a páva,
Rászállott a rozmaring ágára,
Egye babám te hajtsd el a pávát,
Le ne törje a rozmaring ágát.

Láttam, mikor leszállott a fecske,
Rászállott az ibojsa tövére,
Egye babám te hajtsd el a fecskét,
Ne szeressünk ketten egy menyecskét.

Láttam, mikor leszállott a gója,
Rászállott a sorozó asztalra,
Egye babám te hajtsd el a góját,
Ne sorozzanak többet katonát.

-
Ha felkötöm piros delinkendőmet,
Minden szombat este várom a szeretőmet.

De hijjába vérom, úgy is tudom, hogy nem jön,
Sejette egy lilatintás levél jön,
Kisangyalom, ha te tudnád, amit én,
Mijjen igaz szívű, hü szeretőd vagyok én,
Ojjan igaz szívű vagyok hozzád, mint a nap,
Amej soha meg nem áll az ég alatt.

Már minálunk rostán szórják a búzát
Hátrafelé fujja a szél a poszóját,
Hátrafelé fujja a szél a fehér delinkendóm,
Nem tagadom, hogy voltál a szeretóm.

A mosdósi bíró lánya fekszik betegágyába,
Ágya körül kilenc orvos, mindaztat vizitálja,
Ha meghalok, édesanyám, minden bánatomat magára hagyom,
Kit szerettem a faluba, magáér kell itt hagynom.

A mosdósi zöld erdőbe lehullott a falevél,
Ne menj arra kisangyalom, a szerelem utólér,
Szűres ágra rászállot egy bus gerlicemadár, onnan integet,
Ha tudjátok, szakítsátok ráma csillagos eget.

Árvacsallán csipte meg a kezemet,
Árva legény csalta meg a szívemet,
Árva legény, ne csald meg a szívemet,
Én akarom megcsalni a tiedet.

Sejér szálló nem lesz többet kadarka,
Most vagyok a szeretőmmel haragba,
Haragszik, mer nem szól hozzám egész nap,
Este későn páros csókot osztogat.

Kimentem a sejemrétre kaszálni,
De nem láttam én a rendet levágni,
Mert nem láttam a sok sárga virágtól,
Régi babám, hogy válunk el egymástól.

Sárgul már a fűgefa levele, sej hideg akar lenni,
Hütlén lett a kedves kisangyalom, sej nem akar szeretni,
Szeress kisangyalom, hogy ne legyek árva,
Ne tudja meg senki a faluba, mér van a szívem gyászba.

Gyászba, gyászba, gyászba, tiszta feketébe,
Októberbe sirva masirozok ki a kaszárnya elejbe,

Mosdós, Pávakör-asszonykórus

A mosdósi templom előtt álldogálok egyedül,
Arra jött a kisangyalom, elkerült,
Hogy is lehet egy legénynek kőből a szive,
Hogy a kedves szeretőjét kitagadja belőle.

A mosdósi kertek alatt fojik el a kanális,
Ne menj arra kisangyalom, mer elvisz,
Elviszi a pörgeszélű pici kalapod,
Mivel köszönsz édes rózsám, egyénisten jó napot.

Nincs énnékem diófából görbelábú asztalom,
Nincs énnékem kis-Mosdóson galambom,
Maj lesz nékem diófából kerekasztalom,
Lesz még nékem kis-Mosdóson kökényszemű galambom.

-
Buza, buza, három tábla búza,
Ráhajlik a mosdósi vasútra,
A mosdósi legények aratják,
Babájukkal marokra rakatják.

Mit ér nékem a mosdósi határ,
Ha nincs benne, kiér a szívem fáj,
Ojjan könnyen kimegyek belőle,
Nincs szeretőm, kit sajnáljak benne.

Kinn az utcán, az utcán az utcán,
Alma terem a meggyfán, a meggyfán,
Minden ágagn kettőva, sejt, három van,
Igaz szívű szeretőm csak egy van.

Szaád kislány a szekerem után,
Majd megvárlok az itató kútnál,
Nem szaladok, mer sokan meglátnak,
Elárulnak az édesanyámnak.

Barna kislány rózsaszín kötője,
Tele van az virággal, levéllel,
Tele van a kötője rózsalevéllel,
Pici szája aranyos veszéddel.

- Mosdós, Pávakör-asszonykórus

Gyertek gyerekek a cédulahúzásra,
Ne hallgassatok a sok édesanya sirásra,
Sok édesanyának fája a szive a fíjájér,
Zenyim is fáj anyám a kedves babámér.

-
Széles az Isonzó vize keskeny a hid rajra,
Ne menj arra kedves kisangyalom, mert leesel róla,
Ha leesek, hadd esek az Isonzó vizébe,
En a tied úgy se leszek soha ez életbe. - Mosdós, Borzavári József

Szilaj legény akar hozzám járni,
Ki az ajtót nem tudja bezárni,
Megtanulja, lesz még rá ideje,
Három évig leszok szeretője,
Három évig leszok szeretője,
Utána a kedves felesége.

Mama péntek, holnap szombat, holnapután vasárnap,
Söpörjétek el az utcát ti mosdósi lányok,
Söpörjétek el az utcát, söpörjétek el simára,
Katona a babám, jön szabadságra, csikorog a csizmája.

A kocsmába három cigánylegény hegedül,
Kocsmárosné maga járja egyedül,
Tördig érő sajmsál van a nyakába,
De szeretnék én lenni a babája.

Döbrökön mi történt,
Leány kérte a legényt,
Visszaizent a/legény/leány,
Nem megy férhez az időm.

Tüzetlen a párnája,
Töltetlen a dunnája,
Bári réten a tolla,
A vadróce horosza.

- Mosdóc, Pávakür-esszenykórus

Az Isten áldja meg a kis kutyám lábát,
Sokszor megterelte Hunyadi gujáját,
Sem szűröm, sem csűröm, sem szeretőm nincsen,
Pedig az volt nékem a legdrágább kincsem.
Ha meghalok rózsám, ird föl a fejfámra,
Itt nyugszik a hűség elhervadt rózsája.

Kocsmárosné, szép csárdásné,
De ugat a kutyája,
Talán bizony azt gondolja,
Lopni jöttem hozzája,
Nem jöttem én lopni az udvarába,
Babám szavát, csengő hangját
Hallottam a csárdába.

Kocsmárosné, szép csárdásné,
De sevényó a bora,
Ojjan mint a, ojjan, mint a
Valóságos vadalma,
Csókojja meg az ajakam szaporán,
Fülmelegszen, fülmelegszen
Kökény-szeme sugarán.

Hetes, Pettendi Lidi, 1885.

Két ujja van, két ujja van a ködmennek,
"erék ajja a pöntőnek,
Csivirintem-csavarintom
Mig a fejedre borintom.

- Tab, Balikó Béláné, 1914.

Pesti szabólegények,
Sej, didedidön,
Utrakeltek szegények,
Sej, didridön
El is mentek Bicskére,
Sej, dideridön,
Hárman ültek egy kecskére,
Sej, dideridöm.

Mikor Bicskére értek,
Sej, dideridöm,
Egy kocsnába betérték,
Sej, dideridöm,
Ott kértek két deci bort,
Sej, dideridön,
Hogy lemossa az uti port,
Sej, dideridöm.

Két deci bort megitták,
Sej, dideridön,
Kifizetni nem tudták,
Sej, dideridön,
Három szabólegények,
Sej, dideridön,
Két krajcár volt szegénynek,
Sej, dideridöm.

Mikor a számlát megkapták,
Sej, dideridön,
A gatyát szoritották,
Sej, dideridön,
Hap-hap szük a pantalló,
Sej, dideridön,
Ugy látszik bűg-hába bű,
Sej, dideridöm.

Tab, Kiss János, 1907.

Soha sincs jó idő,
Mikor esik az eső.

Télen nagyon hideg van,
Nyáron nagyon meleg van,
Soha sincs jó idő,
Mikor kobakóni kő.
Soha sincs jó idő,
Mikor esik az eső.

Hej, Dunárcsón a szél,
Feküdj mellém, maj nem ér,
Dunárcsón a szél,
Feküdj mellém, maj nem ér.

Ha Dunáról nem fújna,
Öregember se volna,
Dunárcsón a szél,
Feküdj mellém, maj nem ér.

-A szennai hegyek alatt,
A szeretőm zabot arat,
Zabot arat a fekete lovának,
Szeretőt keres magának.

A szennai högy aljába,
Eltörött a lovam lába,
Gyere babám, fűzesd meg a károm,
Ugy is te leszol a párom.

Hol jártál az éjjel cinegemadár?
Ablakidnál voltam drága viholám,
Mért nem kopogtattál cinegemadár?
Féltem az uradtól drága viholám.

Nincs itthon az uram cinegemadár,
Sárbogárdi erdőn tekonyót esinyál,
Jó lova van néki, hama hazór,
Jaj lesz nekünk angyalom, hogyha nálad ér.

Rossz lova van néki, nem ér az haza,
Játszhatunk mi babám egész éjszaka.

Arra alá vadliba jár a rétön,
Szállást keres az alföldi vidékén,
Szállást keres, de nem tudja, merre jár,
Régi Babám de idegen vagy hozzám.

Piros rózsá pirosodjál messzire,
Jőjj el hozzám kisangyalom estére,
Jőjj el hozzám, ülj az ágyam szélére,
Hogyha szeretsz, feküldj a közepére.

Kisangyalom szeme, szája,
Többet ér, mint Budavára,
Mert Budavár az uraké,
Kisangyalom csak magamé.

Engem szeress, ne anyádat,
Én varrom a jegy-gatyádat,
Mer az anyád csöcsöt adott,
Én meg rózsám, csókot adok.

Törökkoppány, Símezi Györgyné, 1936

Rakassad le babám, rakassad le babám
A kisandocsi főutcát,
Azon sárosodik, azon sárosodik
a lagos szárú kis csizmám,
Fölfröccsen a szárára, szárára,
Onnan pedig babám, onnan pedig babám
rá a redes gatyámra.

Diófából van a, diófából van az
édesanyém kapuja,
Lassan gyere babám, lassan gyere babám,
lassan gyere be rajta,
Lassan gyere be rajta, be rajta,
Ébren van az anyám, a jó édesanyám,
A lépésedet meghallja.

-
Elment Julcsa, elment a fonóba,
Kiesett kezéből az orsója,
Nincsen aki aztat fölemelje,
Nincsen, aki Julcsát megölelje.

Elment Julcsa elment, el a bálba,
Kifonta a haját ezer ágra,
Rárakott magára csipkét, sejmét,
Mégis árulta a petrezsejmet.

-
Elégett a Szalai csumája,
Benneégett szakajtóruhája,
A Szalai nem bánja csumáját,
Csak a cifra szakajtóruháját.://

- Andocs, Asszonytársaságban.